

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดที่มีต่อการดำเนินงานในด้านสภาพทั่วไป ด้านการให้บริการยืมคืนหนังสือ สื่อโสตทัศนและอินเทอร์เน็ต และด้านบุคลากร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง จำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิก

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง ทั้ง 8 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอ่างทอง ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอวิเศษชัยชาญ ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอโพธิ์ทอง ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอแสวงหา ห้องสมุดประชาชนอำเภอป่าโมก ห้องสมุดประชาชนอำเภอสามโก้ ห้องสมุดประชาชนอำเภอไชโย และห้องสมุดประชาชนอำเภอแสวงหา จำนวน 4,355 คน (ข้อมูลในเดือนกรกฎาคม 2548)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง ทั้ง 8 แห่ง ได้มาโดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และทำการสุ่มแบบบังเอิญได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 366 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี การศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพการเป็นสมาชิกห้องสมุด และห้องสมุดประชาชนที่ เข้าใช้บริการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทองในด้านสภาพทั่วไป ด้านการให้บริการยืมคืนหนังสือ สื่อโสตทัศนฯ และอินเทอร์เน็ต และด้านบุคลากร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บข้อมูลแห่งละ 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ในการวิเคราะห์สถิติต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุด 3 ด้าน คือ ด้านสภาพทั่วไป ด้านการให้บริการยืมคืนหนังสือ สื่อโสตทัศนฯ และอินเทอร์เน็ตและด้านบุคลากร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดจำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกห้องสมุด โดยการทดสอบค่า t (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 366 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิงร้อยละ 63.40 เพศชายร้อยละ 36.60 มีอายุ 18-35 ปี จำนวนมากที่สุด ร้อยละ 39.10 รองลงมาคือ อายุ 36-60 ปี ร้อยละ 29.00

อายุต่ำกว่า 18 ปี ร้อยละ 26.80 และอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 5.20 ผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพนักเรียน/นักศึกษามากที่สุด ร้อยละ 31.70 รองลงมาคือ อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 23.20 อาชีพข้าราชการ/พนักงานราชการ ร้อยละ 18.00 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 12.30 อาชีพพนักงานเอกชน ร้อยละ 9.30 และอาชีพอื่น ๆ (แม่บ้านและเกษตรกร) ร้อยละ 5.50 ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่ามากที่สุด ร้อยละ 42.10 รองลงมาคือ การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 24.00 การศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 18.30 การศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 13.10 และการศึกษาระดับอื่น ๆ (ปริญญาโท) ร้อยละ 2.50 สถานภาพการเป็นสมาชิก ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพเป็นสมาชิกมากกว่าไม่เป็นสมาชิก คือ เป็นสมาชิก ร้อยละ 65.60 และไม่เป็นสมาชิก ร้อยละ 34.40

2. วิเคราะห์ข้อมูลความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุด 3 ด้าน คือ ด้านสภาพทั่วไป ด้านการให้บริการยืมคืนหนังสือ สื่อโสตทัศนและอินเทอร์เน็ตและด้านบุคลากร ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทองมีความคาดหวังโดยรวมและจำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิก อยู่ในระดับปานกลาง

3. เปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดจำแนกตามสถานภาพการเป็นสมาชิกห้องสมุด ผู้ใช้บริการห้องสมุดที่มีสถานภาพการเป็นสมาชิกต่างกันมีความคาดหวังในด้านสภาพทั่วไป ด้านการให้บริการยืมคืนหนังสือ สื่อโสตทัศนและอินเทอร์เน็ตและด้านบุคลากร โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ .05

4. สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง ผู้ใช้บริการมีความคาดหวังให้ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทองติดตั้งเครื่องปรับอากาศ จัดให้มีมุมกาแฟไว้บริการ จัดให้มีบริการถ่ายเอกสารภายในห้องสมุด เพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับไว้บริการอินเทอร์เน็ต ปรับปรุงความไวในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และบุคลากรควรมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้เหมาะกับผู้ใช้บริการทุกระดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทอง สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอ่างทอง ทำให้พบแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของห้องสมุดให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการห้องสมุด ดังนี้

1. ด้านสภาพทั่วไปผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการปรับปรุงห้องสมุดประชาชนในจังหวัดอ่างทองให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษาและอาชีพ จากการวิจัยสิ่งที่ต้องปรับปรุงคือการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ และการจัดมุมต่าง ๆ ไว้บริการ
2. ด้านการให้บริการยืม-คืน หนังสือ สื่อโสตทัศนและอินเทอร์เน็ต สิ่งที่ต้องปรับปรุงคือการจัดให้มีบริการถ่ายเอกสารภายในห้องสมุด เพิ่มจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับไว้บริการอินเทอร์เน็ตและปรับปรุงความไวในการเชื่อมต่อและท่องอินเทอร์เน็ต
3. ด้านบุคลากร ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาบุคลากรอยู่อย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมในดำเนินงานห้องสมุดและด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะศึกษาในด้านอื่น ๆ ของห้องสมุดให้เกิดความครอบคลุมและขยายขอบเขตการศึกษาให้กว้างกว่าเดิม เช่น ศึกษาในด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ด้านการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ ด้านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลและทำให้งานวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรจะศึกษาในด้านผู้ให้บริการ ถึงปัญหาในการให้บริการแก่ผู้บริการห้องสมุด

3. ควรมีการเก็บข้อมูลโดยวิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น แบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดชัดเจนมากยิ่งขึ้น